

2) технологією: відсутність засобів технологічного контролю (рН-метри і т.д.); наявність морально та фізично застарілого обладнання, що не є енергоефективним та екологічним, високий рівень застосування ручної праці, через що є значні втрати при виробництві сиру, додатково збільшується собівартість продукції, скорочується термін реалізації, погіршується якість – все це знижує ефективність сироробного виробництва та не робить галузь інвестиційно привабливою для модернізації; низький рівень санітарії на підприємствах; бідний асортимент: в основному – тверді сири («Російський», «Голландський» та ін.) з високою питомою витратою молока, великою трудомісткістю та енергоємністю виробничого процесу, низьким виходом сиру і тривалим терміном визрівання, що робить їх вартісними й уповільнює обіг капіталу; у невеликих обсягах – напівм'які та м'які сири («Адигейський», «Бринза», «Сулугуні»), які мають короткий термін реалізації; у дуже малих обсягах – сир дрібного фасування, фігурний та з добавками (пікантний);

3) кадрами: нестача кваліфікованого персоналу з сучасними знаннями [2, с. 193-194].

Усунення яких, значно підвищить конкурентоспроможність продукції.

Література:

1. Антоненко Т. Молокопереробка року 2011-го // Молоко і ферма. – 2012. – № 1 (8). – С. 22–27.
2. Михайлицька О.Р., Сливка Н.Б., Турчин І.М. Актуальні проблеми вітчизняного сироваріння [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Сільськогосподарські науки – 2013. – № 3 (73). С. 192-196.– Режим доступу – <http://repository.vsau.org/card.php?id=6875>

ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ І РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА, ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Н.О. Безнощенко

Одеський національний політехнічний університет

Сьогодні однією із найбільш глобальних проблем для сучасного українського підприємства є збереження конкурентоспроможності та підтримка активності в умовах зовнішнього середовища, що безперервно змінюється.

Важливою передумовою формування конкурентоспроможності підприємства є визначення сукупності факторів, вплив яких може підвищувати та зменшувати її загальний рівень.

Поняття “фактор” походить від лат. factor – той, що робить, той, що виготовляє. Зазвичай, він визначається як істотна обставина в явищі, процесі; що досліджується, вихідна складова чого-небудь.

Найбільш розповсюдженою в економічній літературі є класифікація факторів формування конкурентоспроможності підприємств на зовнішні та внутрішні. Множину факторів, що формують конкурентоспроможність підприємства, можна поділити на три групи, які, в свою чергу, формують підсистему факторів нижчого рівня.

- фактори макрорівня відображають вплив умов функціонування національної й міжнародної економіки;
- фактори мезорівня характеризують галузь, до якої належить підприємство;
- фактори мікрорівня безпосередньо впливають на конкурентоспроможність підприємства. [3]

Фактори формування конкурентоспроможності макро- та мезорівня зазвичай ототожнюються із зовнішніми факторами, а мікрорівня – із внутрішніми факторами.

В економічній літературі розглядається два можливих підходи до формування конкурентоспроможності підприємства. Відповідно до першого, дослідження ґрунтуються на відведенні провідної ролі у формування конкурентоспроможності підприємства

конкурентоспроможності продукції. Обґрунтовується це тим, що конкурентоспроможність конкретної продукції забезпечує можливість формування конкурентоспроможності на вищих рівнях.

До другої групи відносяться підходи, що ґрунтуються на дослідженні взаємозв'язку конкурентоспроможності підприємства з рівнем потенціалу та ефективністю його діяльності, завдяки чому забезпечується досягнення довготривалого успіху діяльності по формуванню конкурентоспроможності підприємства. [2]

Вважаємо, що формування і посилення конкурентоспроможності промислового підприємства безпосередньо пов'язане з раціональним використанням і розвитком його потенціалу.

Існує ряд публікацій, у яких досліджуються різні сторони поняття “потенціал”. Найбільш поширене трактування сутності потенціалу підприємства як сукупності природних умов і ресурсів, можливостей, запасів і цінностей, що можуть бути використані для досягнення певних цілей. [4]

На нашу думку, необхідною умовою забезпечення довгострокової конкурентоспроможності підприємства є здатність до ефективного використання і розвитку саме економічного потенціалу (та елементів, що входять до його складу), який на відміну від сукупного потенціалу підприємства, відповідає за дослідження і розвиток промислового підприємства з економічної позиції. У той же час у рамках сукупного потенціалу промислового підприємства можуть бути досліджені (окрім економічного) правовий, екологічний і інші види потенціалу. [1, с. 645 – 646]

Отже, економічний потенціал підприємства – це сукупність його складових: виробничого, техніко-технологічного, маркетингового, фінансового, організаційного, кадрового та інноваційного потенціалів.

Усі складники конкурентоспроможного потенціалу підприємства взаємопов'язані між собою. Поєднання визначених складових в сукупності характеризує стан та можливості підприємства по створенню, зміцненню та розвитку власних конкурентних переваг. [2]

Таким чином, конкурентоспроможність підприємства слід розглядати з урахуванням факторів конкурентоспроможності продукції, потенціалу підприємства, галузей, регіонів і країни в цілому. Критерії, характеристики і фактори динаміки конкурентоспроможності для кожного її рівня мають власну специфіку. Сукупність цих факторів дозволяє створити і підтримувати належний рівень конкурентних переваг промислового підприємства, а також визначити стратегічні, поточні та оперативні заходи щодо управління його конкурентоспроможністю.

Література:

1. Онищук В.О. Еволюційність категорій суті і змісту економічного потенціалу підприємства в сучасних умовах / В.О. Онищук // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2014. – Випуск 2. – С. 645 – 648.
2. Жовновач Р. І. Про впорядкування факторів формування конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / Р. І. Жовновач // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2011. – № 5. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?Op=1&z=549>
3. Иванов Ю. Б. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток: [моногр.] / Ю.Б. Иванов, П.А. Орлов, О.Ю. Иванова. – Харків: ІНЖЕК, 2008. – 352 с.
4. Воронкова А. Э. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация / А. Э. Воронкова. – Луганск: СНУ, 2000. – 315 с.